

N:o 148.

Af herr **N. Jönsson** i Gammalstorp m. fl., *angående tull å potatis att utgå under vissa tider af året.*

Den fria importen af utländsk potatis, hvilken de senare åren tilltagit i oroväckande grad *), har gjort, att större brännerier och stärkelsefabriker hafva börjat anläggas vid kuststäder inom landet; och får den fria importen fortfara härefter som hittills, så torde nog flera sådana der komma att anläggas och större delen af landets konsumtion af brännvin och stärkelse så småningom komma att produceras vid kuststäderna, till större delen af utländska produkter. Att det icke för landet och dess jordbruk kan vara önskvärdt eller nyttigt att importera utländsk potatis och förlägga fabrikationen af brännvin och stärkelse till kuststäderna, hvarigenom vår egen potatisodling lider skada och intrång samt affallet ifrån fabrikationen derstädes ej för ladugårdarne och jordbruket kan nöjaktigt tillgodogöras, är påfallande och tydligt, hvarjemte brännvins- och stärkelsefabrikanterna ofta torde begagna sig af den fria importen af potatis för att mer än tillbörligt är sig till favör nedtrycka priset på inhemsk potatis, landets jordbrukare till stor skada.

Då det ej bör lida något tvifvel derom, att landets eget jordbruk eger förmåga att producera vårt behof af potatis, blott odlingen deraf blifver lönande, och potatisodlingen inom vårt land måste anses såsom en i synnerhet för det svaga jordbruket naturlig odling och denna i de trakter, der brännvins- och stärkelsefabrikationen bedrifves, utgör jordbrukets hufvudsäde, och då potatis är det hufvudsakligaste för att icke

*) Enligt kommerskollegii underdåniga berättelse för år 1899 har importen af potatis ökat från 4,1 millioner kg. 1897 till 32,2 millioner kg. 1898 och 83,5 kg. år 1899.

säga det enda, jordbrukaren i dessa trakter har att sälja för att kunna utgöra skatter och onera m. m., och då potatisodlingen under vissa tider af året i synnerhet under hösten lemnar tusentals personer, synnerligast de mindre arbetsföra (barn och fruntimmer), en inkomstbringande sysselsättning, så anser jag starka skäl tala för, att tull åsättes utländsk potatis.

Häremot torde väl från frihandelsvänligt håll erinras derom, att potatis är en nödvändighetsvara, som ingår i allas, således äfven i arbetarens och den mindre bemedlades, lifsförnödenheter och därför borde vara tullfri; men deremot kan framhållas, att detta icke med skäl kan sägas gälla andra arbetare än stadsarbetarne, emedan arbetarne å landsbygden i allmänhet sjelfva producera sitt behof af potatis och många derutöfver till afsalu. Dessutom torde äfven emot denna erinran kunna framhållas stadsarbetarnes och industriarbetarnes för närvarande goda ställning och arbetspris, hvilka hufvudsakligast tillkommit genom de åsatta och förhöjda industritullarne, och att därför icke ifrågavarande tull för dem spelar någon nämnvärd roll, helst priset som vanligt ej torde komma att stiga med tullens hela belopp. Då industriarbetarne genom industritullarne erhållit skydd för sitt arbete, må det väl finnas rättvist, att jordbruksarbetarne erhålla skydd för sitt arbete. Ty i viss mån kan tull å potatis sägas utgöra ett skydd för jordbruksarbetarne, enär många af dessa, hvartill väl äfven bör räknas våra små jordbrukare, odla potatis äfven till afsalu.

På grund af hvad jag ofvan anført, vågar jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville åsätta en tull å importerad utländsk potatis af 50 öre per 100 kg. att utgå årligen under tiden 1 januari—31 mars och 1 september—31 december samt taga sin början 1 september detta år.

Stockholm den 25 januari 1901.

Nils Jönsson,

representant för Listers domsaga.

I motionen instämma:

Magnus Andersson.

Axel V. Lindvall.

Bilaga.

Utdrag af protokoll vid Svenska potatismjöl-fabrikanternas förenings sammanträde i Kristianstad 11 januari 1901.

§ 1.

De farhågor, som den stora importen af potatis från utlandet, förnämligast Tyskland, under år 1899 (enligt statistiska uppgifter 83,471,299 kg., af hvilka 20,131,608 kg. importerades till Skåne och Blekinge och der så godt som uteslutande användes till tillverkning af potatismjöl, förorsakande öfverproduktion), uppväckte i de delar af landet, som i följd af jordens beskaffenhet äro hänvisade till en utsträckt potatisodling för att kunna bedrifva ett något så när lönande jordbruk, hafva under innevarande kampanj ökat, ty oaktadt enligt statistiska byråns beräkning för år 1900 landets skörd uppgår till 24,643,900 hl., en skörd, som ju är mer än tillräcklig att fylla landets behof af potatis, har likväl import af potatis egt rum i Skåne och Blekinge, uppgående för tiden 1 okt.—31 dec. till 8,267,701 kg. Det större utbyte, som vunnits och vinnes af särskildt den från Tyskland importerade potatisen i förhållande till den i Sverige odlade, uppgående vid potatismjöl-fabrikation till omkring 15 proc. och vid bränvinsbränning till omkring 25 procent, kommer att förorsaka en för den inhemska potatisodlingen ödesdiger import, så länge potatis kan tullfritt införas.

Den stora betydelse, som potatisodlingen och på densamma grundade industrier haft och har för landets jordbruk och detsammans tillväxande afkastning, gör det synnerligen önskvärdt, att potatisodlingen med fördel må kunna bedrifvas samt vinna allt mera utbredning, hvarigenom en ökad afkastning äfven af sädesslag åstadkommes. Vi äro fast öfvertygade om, att detta icke kan uppnås utan skydd för potatisodlingen genom tull å från utlandet importerad potatis, och vilja derfor hos regering och riksdag uttala såsom vår, som vi anse, på goda skäl grundade önskan, att för tiden 1 sept.—1 april en tull af 50 öre per 100 kg. åsättes från utlandet importerad potatis samt att, i den händelse någon förändring i nuvarande majstull kommer att göras, hänsyn tages till potatisodlingens berättigade kraf, så att majs må draga skatt, der den användes till bränvinsbränning och stärkelsefabrikation, och beslöts

att uppdraga åt föreningens styrelse att anmoda dertill villig riksdagsman att vid innevarande års riksdag väcka motion om tull på från utlandet importerad potatis.

In fidem

Måns Jönsson.

N:o 149.

Af herr **Th. af Callerholm**, *angående tillägg till 141 § konkurslagen den 18 september 1862.*

Ifrån den af ålder gällande grundsats, att den, som vill påkalla någon offentlig myndighets åtgärd, i allmänhet har att sjelf eller genom annan person direkt till den myndighet, hvars embetsåtgärd han har för afsigt att anlita, ingifva sin skriftliga inläga eller låta dylik inläga till myndigheten aflemnas, hafva på senare tider åtskilliga afvikelser blifvit till oberstridd båtad för den rättssökande allmänheten medgifna.

Sålunda har genom två särskilda kongl. förordningar af den 12 juni 1885 förordnats, att såväl i kommunala mål och fattigvårdsmål som ock i mål och ärenden i öfrigt, hvilka tillhöra statsdepartements och förvaltande myndighets pröfning, det må vara part eller sökande tillåtet att, under iakttagande af vederbörlig tid och ordning, på eget äfventyr insända ansökningar, besvär och andra handlingar i betaldt bref med allmänna posten; och senahanda bestämmelse återfinnes äfven i gällande kongl. förordning angående bevilning af fast egendom samt af inkomst m. m.

Att den lättnad i fråga om handlingars ingifvande, som medgifvits rättssökande hos administrativa myndigheter, ansetts kunna utsträckas äfven till domstolarne, synes af Kongl. Maj:ts för innevarande års Riksdag framlagda proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar af rättegångsbalken, enligt hvilket förslag det skulle stå part öppet att in-